

አል ገሰ ዳዕዋ

ብማሕበር እስላማዊ ምትሕግጋዝ እትዳሎ መጽሔት ቁ: (45) 01.01..2008 <http://www.aldawa.de>

ሙእተመር ፉልዳ 2008 ካብ ዕለት 21.03.08 ክሳብ ዕለት 24.03.08

ኣብ ወርሒ ሰለስተ ካብ ዕለት 21.03.08 ክሳብ ዕለት 24.03.08 ዓመታዊ ምትእኽካብ ናይ ብማሕበር እስላማዊ ምትሕግጋዝ ክካየድ ስለ ዝኾነ ንኹሎም ኣሕዋትን ኣሓትን ብትሕትና ንዕድም::
ምስዛ መጺሔትና ኣታሓሒዝና እቲ ፎርም ናይ ሙእተመር ንሰደልኩም ኣለና::ነቲ ኣብቲ ፎርም ዘሎ ሓቤረታ ተወኪስኩም ብቐልጡፍ መሊእኩም ንክትልእኩልና ንላበወኩም::

ርእሰ- ዓንቀጽ	ሓጅ	ትሕዝቶ ሕታም
ብ.ሙ.ሓመድ ኢማም		
ለቤክ ኣልላሁማ ለቤክ : ለብቤክ ላሽሪከለካ ለቤክ ኢነልሐምዳ ወኒዕመታ ለካወልሙልክ ላ ሸሪከለክ		
<p>መዓልቲ ቆጶሩ : ሰሙናት ሰጊሩ እዋን ሓጅ ኣኸሊ ክውሕዙ ክሕጅጁ ካብ ኩሉ ወገናት በባይኑ ዕድመታት ብሓደ ልሳን ብሓደ ጸዕዳ ክዳን ክውሕዝ ክትሪኦ ጸዕዳ ተወንዝፉ : ብኣየር ብመሬት ብባሕሪ ሰፊፉ : ካበይም ካበይም ካበይክ ተሪፉ</p>	<p>ኣዋርሕ ጸብጺቡ : ዓመት ኣርኪቡ 5ይ ዓንዲ ኢስላም ጸዋዑ ኣዋጁ ሓደ ዝመዝሙርም ብሓደ ተክቢራት ለቤክ ኣልላሁማ ለቤክ ድምጺ ኢማን ርሒብ ዝሃ ረቢ ንኹሉ ጠርኒፉ ለቤክ ክብል መጽዮ ንምሕረት ሃሪፉ ቁጽሩ ዘይግመት ሚልዮናት ሓሊፉ</p>	<p>ርእሰ-ዓንቀጽ (ሓጅ).....(1) ሰትና ሳራን ሰትና ሃጂር. %/ሪ(3) ሓፊሻዊ ትርጉም ሱረት ተባረክ(ኢያ 16 ክሳብ ኢያ 19)(5) ሙሓጅባ(6) ዛንታ ኣቡብክር ኣልሰዲቕ.....(7) ናይ ሰላት ኣገባብ(9) ሰይድና ኖሕ(11) መልሲ ናይ ረትሰል ቁ 43.....(13) وصايا لقمان لابنه14. Geduld(16)</p>
<p>ሓጅ ናይ ኢስላም ዓንዲ : ንፍሲ ወከፍ ዝበቐዔ ኣስላማይ ፤ እንተተኻኢሉን እንተኸኢሉን ኣብ ሕይወቱ ሓንሳብ ክፍጽሞ ዝግባእ ፈርዲ (ግዴታ) እዩ :: ሓጅ እቲ ዝነወሐ ጊዜ ዝወስድ ዓባዳ እዩ :: ክሳብ ኣርባዕተ መዓልቲ ኣቢሉ ይወስድ (ክነውሕ እውን ይኸእል) እንተኾነ እተን ቀንዲ ናይ ሓጅ ኣገባብ ዝፍጸማለን : ካብ መዓልቲ ዓረፉ ክሳብ እተን ሰለስተ ናይ ተሸሪቕ መዓልታት ጥራይ እየን :: ሓጅ ካብ ዝኻን ሰድራኻን ተፈሊኻ : ምስ ዘይትፈልጦም ሰባት (ዝተፈላለዩ ጠባያት ዘለዎም) ናብ ዘይትፈልጦ ቦታ ፍልይ ዝበለ ናይ ኣየር ጠባይን ናይ መግቢ ዓይነትን ስለ ዘሳግረካ ንረቢ ክትብል ኣጅሪ (ዓሰቢ) ክትከስብ ብሰብሪ (ብትዕግስቲ) ክትፍጽሞ ይምህረካ</p> <p style="text-align: center;">ኣብ 78 (2)ይቕጽል.....</p>		

ናይ ሐጅ ግዴታ አመጸጽ አብ ሱሪቱል ሐጅ አያ ቁ27 ከምዚ ንረኽቡ:-

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَا أَيُّهَا الرَّجُلَانِ بَلَّغُوا الْوَعْدَ لِلَّهِ عَلَيْهِمْ وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ (27)

አላህ ሱ. ወተዓላ ንሰደዲና ኢ.ብራሂም ነቲ በይቱላህ አልሐራም አብ መካ ዝሐበሮ ቦታ ንጎይታ ሺርካ ከይገብርን፡ ነቲ ቦታ ካብቲ አብኡ ዝነበረ ናይ ሺርካ ነጃሳ ጸርዮ፤ ንሐደ ረቢ ንዝግዝኡ ጠወፍትን ሰገድትን ንዝኾኑ ከዳሉዎ አዘዞ። ብተወሳኽ ሰደዲና ኢ.ብራሂም ናይ ሐጅ አዋጅ ክእውጅ ሞ ካብ ኩሉ ሽንካት መሬት ተወጢሖምን ብእግሮምን፡ ጸዊሲት አኽቢሮም ከም ምዝመጽ የረጋግጸሉ። ኢ.ብኒ ከሲር ከም ዝጠቐሶ ፡

<< በየናይ ዓቕመይ ንኹሉ ከስምዕ >>
ምስ በለ ኢ.ብራሂም ዓቕሙ ከይዝንግዕ ፡
ጎይታ በሎ ንሰኻ ጥራይ ጸውዕ
ኣይትጠራጠር ኣይትበል ድንዕ
አነ እየ ጎይታ ዘይሰምዔ ዘስምዕ

እተን ናይ ሐጅ ዕለታት አብ ዝተወሰነ እዋን ናይ ዓመት ኮይነን ፡ ቆጸረኣን ከአ አብተን ቀዳሞት ዓሰርተ መዓልቲ ናይ ወርሒ ዙልሒኻ ክሳብ እተን ዝስዕበኤን አያም ተሸሪቕ ተባሂለን ዝጽወዓ ሰለስተ መዓልታት እየን። አላህ ሱ.ወ. ንዝእዝዞ ዒባዳ ኩሉ ብግሪኡ ተጠቀምቲ ንሕና ኢና። ትእዛዝ ረቢ ምፍጻምን ካብ ዝኸልከሎ ምኽልካልን ፡ አብ አዱንያ ዓወትን ቅሳነትን ፡ አብ አኹራ ጀናን ምሕረትን የረጋግጸልና። ንአብነት ሰላት ኢነሰላታ ተንሀ ዓኒልፋሕሻኢ መልሙንከር ክብለና እንከሎ፡- ሰላት በቲ ጉቡኡ ተኸቲልና ክንፍጽዎ እንከለና በጀካ እቲ አብ ቃብርናን አብ አኹራን ኑር ዘብረሃልና ፤ ካብ እከይን ጸይቅን ከም ዝኸልከለና የረጋግጸልና ። ሲያም ክብለና እንከሎ እውን ውጽኢቱ ተቐቐ ከልብሰና ስለ ዝደለየ ምኻኑ አብ ሱሪተልብቀራ-183 ከምዚ አቢሉ ይብይን ፡-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (183)
ናይ ሐጅ ግዴታ ክእዝዞና እንከሎ እውን ከምኡ እውን ጠቕሞም ክሪኡ (እቶም ንሕጃ ዝመጹ) ሊየሽሃዱ መናፊዓ ለሁም እቲ ጠቕሚ ምሕረት ክልምኑን ክረኽቡን - ረቢ ክፈትወሎምን ክኸውን እንከሎ ፡ ብአዱንያዊ ረብሐኦም ምስቶም ካብ ርሑቕን ቀረባን ዝመጹ ሓጅጅቲ አሕዋቶም ፡ዝተፈላለዩ ሞያ ተራኹቦም ብሸቐጥ ይኹን ብንግዲ ክዛተዩ የረጋግጸሎም።
ቀጸሉ አብ ሱሪት አልሐጅ አያ28ን 29ን:-

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّن بَيْمَاتِ الْأَعْمَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا النَّاسَ الْفُقَرَاءَ (28) ثُمَّ لَقَضُوا تَقَنُّهُمْ وَزَيُّوهُمُ لُدُّورَهُمْ وَلِيُطَوِّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ (29)

እዚ ድማ እቶም ሐጅጅቲ ብሰላትን ብዘክሪን ብዱዓን አቢሎም ብስ ረቦም ክራኹሙ ድሕሪ ምቕናዮም ፡ ነተን ድም ረቢ ጠቐሶም ምእንቲ ረቢ ኢሎም ዝሐረዱዎን ከብቲ (ጤለ በጊዕ ፡ አግማል፡) ንዝኸለቐሎም ጎይታ እናአመስገኑ ንርእሶም በሊያም ንድኻ እውን ከጥዕሙዎ *ከምቲ ረቢ ዝእዝዞም) ብምብቀዮም ንረቢ ምስጋናኦም የቐርቡ ።

መደምደምታ ግዴታኦም ተሐጻጺቦም ጸርዮም፡ ሊላህ ኢሎም ክሐርዱ ቃል ዝአተወዎ እንተሊዩ (ነዘር) ፈጺሞም ፤ ነቲ ናይ መዛዘሚ ጠዋፍ (ጠዋፍ አል ኢ.ፋ.ዳ) የከናውኑ እናበለ ብተወሳኽ. አላህ አብዘን ዝተጠቐሳ ቁርአናዊ ጥቕሲ አላህ በዩኑም።
አልሐምዱሊላህ ።

ፍቱዋት አሕዋተይ:- እዚ አብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ኩሉ ብዛዕባ ሐጅ ዘጠቓልለል አይኮነን እንተኹን ዝህ ብጣዕሚ አገዳሲ ዝኸነፊ 5ይ ዓንዲ ምስልምና ፡ ተገዲስና አስፊሕና ጉቡኡን አገባቡን ክንፈልጥን ፡ ብ ንፃመታ የርክብሎ እናበልና ፡ ውሕስነት ዘይሓዘናሉ ዕድሜን ጥዕናን ገንዘብን አሚንና ምዝንጋዕና አቃሪጽና ሐቀኛ ትምኒትን ህርፋንን ንቤቱላህ ክሓድረና ረቢ ክንልምን አጥቢቐ ነብሰይን አሕዋተይ ከዘክከር ጉቡእ ዝረኽቦ ።

ረቢ እየ ዝውፍቕ ይወፍቕና ።

መጺሔት አልዳዕዎ ብማሕበር እስላማዊ ምትሕግጋዝ አብ ሃገረ ጀርመን እትዳሎ መጺሔት እያ።

ኣድራሻ:

Gis e.V.
P.O.Box 101344
42103 Wuppertal
Germany

መርከዝ ቢላል:

Montanus Str.76
51065 Köln

Bank:

Deutsche bank A.G
Wuppertal
KontoNr.280 29 08
BLZ 330 700 24

ለበዎ

ክቡር አንባቢ መጺሔት አልዳዕዎ አብ መዳይ ጽሑፍ እጃምካ ከተበርክት ንላበወካ።

ንእስላማዊ ትምህርቲ ዘንጸርቕ ዝኾነ ሓሳብ ወይ ርኢቶ ሞላኳ ትርጉም ናይ ሓንቲ ጥቕሲ ቁርአን ትኹን ካብ ምጽሓፍን ምስታፍን ኣይትቆጠብ።

ረሱል ሰላህ- ዓለይሂ ወሰለም ይብሉ፡ (በሊቕ ዓኒ ወለው አያ) ወላኳ ሓንቲ ጥቕሲ ኣያ ትኹን ኣብጽሑለይ።

ብተወሳኽ ዝኾነ ነቐፌታን ንጉድለታትና ዝእርም መአረምታን ሓሳብን ከተወፋዩልና ብትሕትና ነሓተኩም። ናብ ረቢ ዳዕዎ ምግባር ናይ ኩላትና ሓላፍነት ከምዝኾነ ኣይንረስዕ።

መተሓሳስቢ

አብ መጺሔትና ናይ ቁርአን ጥቕስታት ኣያት ስለ ዘሎ ብጽቡቕን ብጥንቃቄን ክትሕዝዎ ንላቡ። ከምኡ እውን ዝኾነ አብ መጺሔት አልዳዕዎ ዝቐርብ ጽሑፍ ናይ ጸሓፊኡ ርኢቶ እዩ ዝውክል።

ከምኡ እውን ናይ ዝኾነ ምስትርጓም ናይ ቁርአን ወይ ኣሓዲስ ዝርከብ ጌጋታት ሓላፍነት ዝስከዎ እቲ ደራሲኡ እዩ።

(ኒሳሕል ኻሊዳት) ስትና ሳራን ስትና ሃጂር ዓ/ሰ

አቕራቢት፡ሓፍትኹም፡ጭሪ ሓሰን አማን

አብ ሕታም አልዳዕዋ ቁ:43 ብዛዕባ ስትና ሳራን ስትና ሃጂርን ዓ/ሰ ዝምልከት ዛንታ፡ንሰይድና ኢብራሂም ዘገርም ፈተነ ካብ ረቢ ከምዝመጸን፡ "ንሰበይቲኻ ሃጂር ምስ ወዳ ኢሰማኢል ሓዘኻም ኪድ ዝብል" ትእዛዝ ናይ ረቢ ከምዝተቐበለን ርኢና ኔርና፡እሞ ነዛ ዛንታ ቀጺልካ ንኸተንብባ ንዕድመካ፡፡

ሰይድና ኢብራሂም ዓ/ሰ ሓዘኻም ንዓይኡ መንገዲ ተጓዕዞ ክሳብ ናብ ማካ ዝበጸሑ ፡፡ ኣብቲ ጊዜ፡፡ ማካ ምድረ ባዓ በረኻ ሰብ ዝበሃል ዘይነብሮ ቦታ ነበረ ፡፡ ኣብዚ በረኻኪ ገዲፊዎም ድማ ተመለሰ፡፡

ስትና ሃጂር ተገራማ ደድሕርኡ እንዳ ሰዓበት ኦ ኢብራሂም ኣብዚ ክትገድፈና ማይ ሰብ ዝብላዕ ዘይብሉ ቦታ ከመይ ኢልና ክንነብር ክንመውት ኢና በለቶ ፡፡

ሰይድና ኢብራሂም ዓ/ሰ ከይመለሰ መንገዱ ቀጸለ ኣስተሰሊሙ ኣብ ትእዛዝ ናይ ረቢ ድሕሪ ክንደይ ዝረኸቦ ውላድ ኣብ ጸምጸም በረኻ ገድፊዎ ከደ ፡፡ እዚ ኣብ ዘመና እሞ ነወዳድሮ ትእዛዝ ናይ ረቢ ጥሒስና ክንደይ ነገራት ንገብር ዘሎና ፡፡

ስትና ሃጂር ደድሕርኡ እንዳ ሰዓበት ደጋጊማ ኦ ኢብራሂም በል እኳ ኣብ ከተማ ሰብ ዘለዎ ውሰደና ሕጂውን ግልጽ ከይበለ መንገዱ ቀጸለ፡፡

መሊሳ እውን ኦ ኢብራሂም ኣላህ ዓዘወጀል ዲዩ ኣዚዙካ ? በለቶ፡፡

ሰይድና ኢብራሂም ዓ/ሰ « እወ » ምስ በላ፡ እምበኣር ትእዛዝ ናይ ረቢ እንተኾይኑ ረቢ ደርቢዩ ኣይድርቢየናን እዩ፡ ኢላ ኣብ ረባ ተወኪላ ተመልሰት፡፡

ስትና ሃጂር ምስኦህ ሓዛቶ ዝነበረት ማይ መግቢ ተወዲኡ ክሳብ ጸባ ጡባ ዝነቅጽ ኮነ፡፡ ወዳ ብጥምየት ብጽምኣት ምኽኣል ሲኢኑ፡ ብኸይቶ ጥራይ ኮነ፡ ከብዲ ወላዲት ድማ ትገብሮ ጨኒቅዎ ገለ ነገር እንተረኸበት ናብ ሰፍዎ ተሰቓላ፡ ንዩማን ንጸጋም ተማዕዱ ነበረት፡ ግን ሓንቲ ከይረኸበት ድማ ወረደት፡፡ መሊሳ እውን ኣብ ጥቃኣ ዝርከብ ቦታ ናብ መርዋ እንዳ ጎየየት ከይዳ ኣብኡ ድማ ተማዕዱ ነበረት፡ ሕጂውን ሓንቲ ኣይረኸበትን ፡ ኣርሒቕ ከይትኸይድ ድማ ኣይኸኣለትን፡ ንወዳ ፈሪሃ ካብ ሰፋ ንመርዋ እንዳ ጎየየት ትመላለስ ነበረት፡፡ ብኸምዚ ድማ ንሸውዓተ ጊዜ ተመላለሰት፡፡

ኣላህ ዓ/ወ ኣብ ሰፋን መርዋን 7 ጊዜ ምምልላስ ንዘለልኣለም ዝክክር ገይርዎ ፡፡

ክብረት ንዲና ሓጅ ዓንዲ እስልምና ገይሩልና ፡፡

ክብረት ነዛ ንል ኣንስተይቲ እዚኣ ድማ ሰፋ ወመርዋ ክፋል ናይ ሓጂ ገይርዎ፡፡ ኣብ ሰፋ ወመርዋ እንድሕር ዘይጎየኻ ፡ ዘብዘብ ፡ ኢልካ ዘይከድካ ሓጂኻ ሙሉእ ኣይከውንን እዩ ፡፡ እዚ ኸኣ ስትና ሃጂር ቦቲ ዝገበረቶ ኢማንን ተወኩልን ተመሪሕና ንዘልኣለም ከምቲ ዝገበረቶ ጉያ ዘብዘብ ክንዝክሮን ክንፍጽዎ ንነብር ኣሎና፡፡

እስከ ሓብሩኒ ኣየናይ ዲን ኣሎ ንል ኣንስተይቲ ዝገበረቶ ንጥፊታት ንዘልኣለም ክዝከረን ክፍጸምን ዝነብር ብጀካ ዲኒል ኢሰላም ፡፡

መሰል ንል ኣንስተይቲ ንሕሉ ኢና ዝብሉ ከም ንርእዩ ክብረት ንል ኣንስተይቲ ኣብ መጋዚናት፡ ረክላማት ፣ ዕርቃና ፣ (ጥራሓ) ስኢሎም ምዝርጋሕ ኮይነ ይስመዎም ፡ እዚ ግን ኣይኮነን መሰል ምሕላው፡፡ እስልምና ግን ከምዚታት ዓይነት ፈሳዳት ኣይቅበሎን እዩ ፡፡

ብድሕርኡ ሰይድና ጂብርል ካብ ሰማይ ወሪዱ ካብተን 600 መንገፍገፋ ብሓንቲ መንገፍገፋ ንመሬት ፋሓሮ ካብኡ ማይ ፈልፈለ ስትና ሃጂር ንወዳ ኣስተየቶ፡ ንከይውድኣ ድማ ዘም ዘም ዘም ኢላ ኣከበቶ ፡፡

ኣረሱል ሰ/ዓ/ወ ይብል ኡሙ ኢሰማኢል ገዲፋቶ እንተተኸውን ነይራ ወሓዝ ማይ ምኽን ነይሩ ግን ከብዲ ወላዲት ንኸይውደኣ ዘም- ዘም- ዘም- ኢላ ኣከበቶ፡፡ በዚ ኸኣ ማይ ዘምዘም ተባሂሉ ተሰምዮ፡፡

ኣብ የመን ካብ ዝርከቡ ዓሌት ጅርሁም ዝተባህሉ ሰበኽ ሳግም ድስተ ማይ ደልዩም ንየው ነጀው ይብሉ ነበሩ፡፡ ኣማዕድዩም ኣዕዋፍ ክዝንብያ ምስ ረኣዩ ኣብቲ ቦታ ማይ ኣሎ ኢሎም ሓሰቡ፡ ኣብ ማካ ደኣ ካብ መዓስ እዩ ማይ ዝተረኸበ ኢሎም ንኸረጋግጹ ድማ ከዱ፡፡

ኣብቲ ቦታ ምስ በጽሑ ማይ ረኸቡ ኣብኡ ድማ ስትና ሃጂር ዓ/ሰ ምስ ወዳ ረኣይውም፡፡ እቶም ቀንዲ ዓረብ ሰብኣዊነት ነበሮም ይብሉ ተፈቅዱልና ዶ? ካብዚ ማይ ክንሰትን ክንወስድ እሞ ክፈሊት ክንህበኪ በልዎ እሳ ድማ ሕራይ በለቶም ብኸምዚ ድማ ረቢ ርዝቆም ከፈተሎም፡፡

ናብ ስትና ሳራ ንመለስ ስትና ሳራ ምስ ሰይድና ኢብራሂም ትነብር ነበረት፡፡ እሳ እውን ውላድ ንክትረክብ ተመነየት፡ እንተኾነ ግን ብዕድመ ደፊኣ ነበረት ኣብቲ ጊዜ እቲ ዕድሚኣ 99 ዓመት ነበረ ሰይድና ኢብራሂም ድማ 120 ዓመት ነበሮ ውላድ ንኸረክብ ተመንዩ ካብ ወዱ ኣስማኢል ድማ ተሓሪመ፡፡ ሰናይ ተግባር ንኸገብር ድማ ወሰነ ሓንቲ ገዛ ንጋሻ መቀበለ ገበረ ብዘይ ጋሻ ኣይበልዕን ኣይሰትን ነበረ፡፡

በዚ ኸኣ ኢብራሂም ኣቦ ጋሻ ተባሂሉ ይጽዋዕ ነበረ ኣብቲ እዋን ን15 መዓልቲ ዝኣክል ኣጋይሽ ከይመጽእዎ፡፡ ጋሻ ንኸረክብ ላዕልን ታሕትን ይብል ነበረ ፡፡ ብድሕርኡ ኣጋይሽ መጸእዎ መላኢከታት ንሰብ ዝመስሉ ሰይድና ኢብራሂም ግን ኣይፈለጠሙን፡፡

ኣላህ ዓ/ው ይብለንና ኣብ ቁርኣናል ከሪም ኣብ ሱረቱ ሁድ፡

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى

(ወለቀድ ጃኣት ሩሱሉና ኢብራሂማ ቢልቡሽራ) ሓፈሻዊ ትርጉም

መላኢከታት መጸእዎ ንሰይድና ኢብራሂም ዓ/ሰ ነኸበሽርዎ፡፡

قالوا سلامًا قال سلامًا فما لبث أن جاء بعجل حنيذ

(ቃሉ ሰላማን ቃላ ሰላሙን ፈማ ለቢሳ አንጃኦ ብዕጃሊን ሓኒዝ)
ሓፊሻዊ ትርጉም
ጽቡቅ ሰላምታ ተለዋዊጦም፡ ብድሕሪኡ ከይደንጎዩ ድማ ጥብሲ ስጋ ምራኽ አቅረቡለሎም

فلما رأى أيديهم لا تصل إليه نكرهم

(ፈለማ ረኣ አይዲዮሁም ላተሲሉ ኢለይሂ ነኪረሁም)
ሓፊሻዊ ትርጉም
እንተረኣዮም አእዳዎም ንክበልዑ ወስ አይበሉን
وأوجسَ منهم خيفة

(ወአውጀሳ ማንሁም ኺፋ)
ሓፊሻዊ ትርጉም
ብውሽጡ ፍርሂ ተሰምዖ አብ ናይ ዓረብ ባህሊ ብጽቡቅ ነገር እንተመጹኡ ይበልዕ ንክፋእ እንተመጹኡ ድማ አይበልዕን እዩ

قالوا لا تخف إنا أرسلنا إلى قوم لوط

(ቃሉ ላተኸፍ ኢና ኡርሲልና ኢላ ቀውሚ ሉጥ)
ሓፊሻዊ ትርጉም
መላኢካታት በልዎ አይትፍራህ ንሕና መላኢካ ረቢ ኢና አይንበልዕን፡
ተላኢኸና ኢና መጸእና ንህዝቢ ሉጥ ንኸነጥፊእ
وامرأته قائمة فضحكت

ወምራአቱህ ቃኢማ ፈደሒከት
ሓፊሻዊ ትርጉም
ሰበይቱ ብድሕር መጋርጃ ኮይና ትሰምዕ ነበረት እሞ ንምጥፋእ ህዝቢ ሉጥ ምሰ ሰመዐት ሰሓቀት እዚ ኸአ ህዚቢ ሉጥ ቡቲ ዝገብርዎ ዝነበሩ ፈሳድ (ብልሽውና) ትምንዩ ዝነበረት ብሽራት ስለ ዝነበረ እዩ።

فبشّرناها بإسحاق ومن وراء إسحاق يعقوب

(ፈበሸርነሃ ብኢሱሓቅ ወሚን ወራኢ ኢሱሓቅ ያዕቁብ)
ሓፊሻዊ ትርጉም
መላኢካታት አበሲሮማ ኢሱሓቅ ዝበሃል ቆልዓ ክትወልዲ እኺ ኢሱሓቅ ድማ ያዕቆም ክወልድ እዩ ኢሎም ሰለስተ ብሽራት አበሲሮማ፡-

- 1- ውላድ ከም ትውልድ
- 2- ወዲ ወዳ ክትርኢ ሙኻና
- 3- ከምእውን ነዝኹሉ ንክትርኢ ንዓዊሕ ጊዜ ክትጸንሕ ሙኻና ነበረ

قالت يا ويلتى ألد وأنا عجوز

(ቃለት ያ ወይላታ አኣሊድ ወአና ዓጁዝ)
ሓፊሻዊ ትርጉም
ስትና ሳራ ብምግራም እዎይ እነ !!! አረጊት ሰበይቲ ከመይ ጌረ ይወልድ፡

وهذا بعلي شيخًا إن هذا لشيء عجيب

((ወሃዛ ባዕሊ ሸይኸን ኢነሃዛ ለሸይኡን ዓጁይብ))
ሓፊሻዊ ትርጉም
እዚ ሰብአዩ ድማ ብዕድመ ዝደፈኦ አረጊት ሰብአይ ከመይ ጌሩ ውላድ ይህበና?
እዚ ዘገርም ነገር እዩ በለት

قالوا أتعجبين من أمر الله

ቃሉ አተዕጀቢን ማን አምራልላህ
ሓፊሻዊ ትርጉም
መላኢካታት በልዎ ብክእለት ናይ ረቢ ትግረሚ አለኺ፡-

رحمتُ الله وبركاته عليكم أهل البيت إنه حميدٌ مجيدٌ

ራሕመቱላሂ ወበረካቱህ ዓለይኩም አህለል በይቲ ኢነህ ሓሚዱል መጃይድ
ሓፊሻዊ ትርጉም
ርህራህን ርዝቅን ናይ ረቢ ዝወረደም (ዝዓሰሎ) ስድራቤት ናይ ኢብራሂም እሱ ኸአ ሙሰጉን ንኡዱን ክቡር ዝኾነ ጎይታ እዩ።
ሰይድና ኢብራሂም ካብቶም ኡሊል ዓዝም ተባሂሎም ዝጽውዑ ሩሱላት ሓደ እዩ።
እዚ ታሪኽዚ ኸአ ንስተና ሳራን ንስትና ሃጂርን ዘበራትዕ ክኸውን እንኮሎ ንዓና ድማ አብነትና እዩ እሞ ናታተን አብነት ሳዓብቲ ይግበረና።

ሓዲስ ቁ: 1263 ካብ መጽሓፍ ብሉቕ አልመራም)

አቡ ሁረይራህ ረዲዮላህ ዓንሁ ልኡኽ ናይ ኣላህ ሰለላሁ ዓለይሂ ወሰለም ከምዚ በሉይብል፡

" አብዛ ዓለም ሓንቲ ጸበባ ናይ ሙስሊም ዘርሃወ ሰብ ; ኣላህ አብ ዮውመልቂያማ (ምጽአተ ዓለም) ሓንቲ ጸበባ ዮርህወሉ። ንዝተሸገረ ሰብ ሸግሩ ዘቃለሉ ኻኣ ኣላህ ሸግሩ አብዛ ዓለምን አብ አልኣኹራን (ምጽአተ ዓለም) ዮቃለሉ። ንሙስሊም ጌጋኡ ዝሸፍነሉ ሰብ ኻኣ ኣላህ አብዛ ዓለምን አብ አልኣኹራን ጌጋኡ ይሸፍነሉ። ኣላህ ካኣ ነቲ ንሓወ ዝሕግዝ ዘሎ ባርያኡ ይሕግዝ እዩ። "

ብ.ሙስሊም ዝተዘንተወ

ሐፊሻዊ ትርጉም ሱረት አልሙልክ ካብ ኣዶ (16) ክሳብ ኣዶ (19)

{ أَمِنْتُمْ مِّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ } * { أَمْ أَمِنْتُمْ مِّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ } * { وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٍ } * { أَوْلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ }

ትርጉም ቃላት

አን የክሲፋ ቢኩም አላአርዳ: አብ ከርሲ መሬት ከምተንቆልቁሉን ከምእትዋሓጡን ይገብረኩም ፈኢዛ ሂዶ ተሙር: ትንቀሳቅስን ክሳብ ኣብ ከርሳ ትውሕጠኩም
 አን ዩርሲል ዓለይኩም ሓሲቦን: ብርቱዕ ዝኾነ ንፋስ ይሰደልኩም
 ከይፋ ዝዘር: ሳዕቤን መጠንቀቕታይ ከመይ ኔሩ:
 ሳፋት: ግልግለኣን ዘርጊሐን
 ወዮቕቢድና: ንግልግለኣን ይሕዛ
 ማዩምሲኩሁና ኢላርሕማን: ንኸይይወድቃ ብዘይካ ኣላህ መን ኮን እዩ ዝሕዘን(ዝሕግዘን)

ሐፊሻዊ ትርጉም ኣዶት

እቲ ልዑል ጎይታ ኣላህ ነቶም ግልያታቱ: ኣብ ሂወቶም እፎይታን ሓጎስን ክረኽቡ እንተደልዮም ንዕኡ ጥራይ ንኸግዝእዎን ንኸምልኽዎን ይምዕደዎ::

{ أَمِنْتُمْ مِّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ }

እቲ ኣብ ሰማይ ዘሎ ጎይታኹም ልዑል ዝኾነ ኣላህ ብሰንኪ በደላትኩም ምድሪ ኣንቀሳቅሱን ኣንቀጥቂጡን ኣብ ወሽጣ ከምዘዮጥሕለኩም ተኣማሚንኩም ዲኹም:: እቲ መልሲ ኻኣ ኣይፋልን ኣይተኣማመኑን እዩ:: እሞ ከምኡ ካብ ኮነ ስለምንታይ እዩ እዚ ኩሉ ኣብ ክሕደት ምጽናዕን ብዛዕባ ረሱል ዘይብሁል ምዝራብን ከም ሓሳዊ ጌርም ዝርእይዎ::

{ أَمْ أَمِنْتُمْ مِّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ }

እቲ ልዑል ጎይታ ኣላህ ኣብ ሰማይ ዘሎ ካብ ሰማይ ጸጸርን ኣእማንን ዝሓዘለ ንፋስ ከምዘይሰደልኩም ተኣማሚንኩም ዲኹም:: እዚ ስቓይ ምስ ወረደኩም ኢኹም መጠንቀቕታ ጎይታኹም ከመይ ከምዝኾነ እትፈልጡ:: እወ ብሰንኪ ክሕዳንኩምን ምሕሳውኩምን ከምሳዕቤኑ ኻኣ እቲ መቐጻዕቲ ክወርደኩም ከምዝኸእል ክትፈልጡ ይግባእ:: እሞ ንኣእምሮኹም ኣስሪሕኩም ታሪኽ ናይቶም ቅድሚኹም ዝነበሩ ኣህዛብ ኣጽንዑ::

{ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٍ }

ብርግጽ ካኣ እቶም ቅድሚኦም ዝነበሩ ከሓድቲ'ውን ብመልእኹቲ ኣላህ ኣይኣመኑን:: ከም ኣህዛብ ዓድ: ሰሙድ ዝባላሉ:: ነዘም ሰባት እዚ ኣቶም ብሰንኪ እከይ ስራሓቶምን ክሕዳኖምን ዘይምእማኖምን ብርቱዕ ስቓይን ግሰጸን ኣላህ ኣውራድሎም እዩ::

{ أَوْلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ }

እዞም ካላድቲ ነዘን አብ ልዕሊኦም ግልግሊኦን እናዘርጋላን እናአከባን ዝበራ ኣዕዋፍ ብጀካ እቲ ፍጹም ርህራሄ ጎይታ ንኸይወድቃ ዝሕዘን ከምዘየለ ኣይዕዘቡን ድዮም ብርግጽ ኣላህ ንዝኾነ ዝርኢን ዝዕዘቡን ጎይታ እዩ። ጉዳይ ናይ ካሕዳናት ኣዝዩ እዩ ዘገርም። አብ ርህራሄ ናይ ኣላህ እናነበሩ እንከለዎ። ወላውን ኣዕዋፍ ከይተረፉ ብሓገዝ ናይ ረቢ ክበራ እናራኣዩ ከመይ ጌሮም እዩም ድሕሪዚኩሉ ዘይኣምኑ። ኣላህ እውን ንኸሉ ይሪኢንን ይዕዘቡን ይቆጸጸርን ከምዘሎ ክስሓት ኣይግባእን።

ካብዘን ኢዮት እንግላሮ ትምህርቲ ካኣ:

ነቶም ብኣላህ ዝኾኑዎ (ዘይኣመኑ) ምጥንቃቕ። እንተዳኣ ናይ ክሕዳን መንጎዶም ቀጺሎም ሳዕቤናቱ ክፈልጡ ይግባእ። እቲ ልዑል ጎይታ መሬት ኣንቀጥቂጡ ብንፋስ ኣእማን ሰዲዶ ክሃልኩ ከምዝገብርም ክስሕቱ የብሎምን። እቲ ክከላኸለሎም ዝኸእል ብዘይካ ብኣላህ ምእማኖምን ምስልምና ምቕባሎም ካልእ ክጠቕሞም ከምዘይክኣል ምፍላጥ የድሊ።

ኣእምሮን ልቢን ንዘለዎ ሰብ ካኣ ናይቶም ቅድሚና ዝነበሩ ታሪኽ ካብቲ ኣህዛብ ምስትንታን እኹል ትምህርቲ እዩ።

ካብቲ ንኣእምሮ ንኸስተንትንን ናብ እምነት ዘምርሕ ነገር ካኣ እቲ ናይ ኣዕዋፍ ኣብ ሰማይ ናይ ምብራር ኩነታት እዩ። እዚ ኻኣ ነቲ ናይ ኣላህ ክእለትን እሞ ንኸበራ ዘብቀዐን፡ ርህራሄን ናይ ኣላህ እዩ ዝሕብር።

ሙሐጀባ

ሙሐጀባ ጽፍፍቲ ንል ሄዋን ፤
 ኣሸንካይዶ ሎሚ ምስ ከፍኤ እዋን ።
 ምኽዳን ተነዊሩ ምስ ነገሰ ዕርቃን ፤
 ኣዶእ ተሰዊሩ ምስ ነገሰ ዕብዳን ፤

ኣሸንካይዶ ሎሚ እከይ ምስ ተነዝሖ ፤
 ዕዳጋ ወሪዱ ናብዝን ናብትን ዘቃየሖ ፤
 ዘይናቱ ዝጥምት ዘይሓፍር ምስ በዝሖ ፤

ቀደም ኳ ብጊዜ ሰሓቢያት ፤
 ኣዴታት ኣመንቲ እተን ጽፋፋት
 ኣዶእን ሒሽማን ሽሉማት ፤
 ቃሕ ኢለን ዘይሪኣ እሩ ማት ፤
 ተሓጀባ ክብል ኣውራዳዎ ኣዶት ፤

ተሓጀባ ክብል ቁርኣን በዪንዎ ።
 ብገዛ ነቢዪና ሰዓወ ጀሚሩዎ ፤

ብገዛ ነቢዪና በተን ብሉጻት ኩለን ፤
 ነንስትኻን ንደቅኻን በለን ፤
 ከምኡ ውን ነንስቲ ሙእሚኒን ኩለን ፤
 (ንሰኹ ድማ ኢኹ ሓንቲ ከብኤን
 ኣውርድ የብለኦ እቲ ጉልባባን ፤

ብርእሰን ኣቢሉ ብኣፍልበን ፤
 ከምኡ ይሕሸን ከምኡ ይበልጸን ፤
 ብኡ ይፈለግ ንዝሪኤን ፤
 ክብረት ክረኸባሉ ክሕፈራ ኩለን ።

ረኣዩ በሊ መሰረት ክብረትኪ ፤
 ጽቡቕኪ ዝፈቱ እቲ ዝኸለቐኪ ፤
 ጎይታ ሰማይን መሬትን ቀደሱልኪ ፤
 ምስ ተፈጥሮኹ ዝቃዶ መሪጹልኪ
 ሓቁ እንዲዩ ግርማ ሂቡ ከጸብቐልኪ ፤
 ሹመት ጎይታ መዓርግ ኮይኑኪ ፤

ሙሐጀባ ሙሐጀባ ራእሲማላ ኣደባ ፤
 ኣርእሱቱ ብዛዕባኹ ናይ ሎሚ ዘረባ ፤
 ናይ ሐው ደሃይ ናይ ሙስሊም ለዘባ ፤

ክትከብሪ ክትጸፊ ኣይትጸድፊ ኣይተጸድፊ።
 ውሽጥኹ ወርቂ ዳምኪ ወርቂ ፤
 እንተለኹ ተድምቂ እንተዘየለኹ ትናፈቂ

ካብ ። ሙሐጀባ ። ዘርእሰታ ሰደ ብሐው
ሙሐመድ ኢማም ዝተሓትመት

አቡበክር አልሱዲቅ

አቅራቢት፡ሐፍትኸም ሰሚራ ኑርሒሰን

ንሱ ዓብዱላህ ቢን ዑስማን ዝጽዋዕ ቢኣቢ (ቀሐፍ) ቢን ዓምር ካብ ቁሬሽ ኣብ መበል 6 ወለዶ ምስ ረሱል ይዛመድ።

ካብ ቁሬሽ ተይሚያ እዩ። ረሱል ዓ.ሲ.ወ ለቀብ (ሳን) ሂብዎ ዓቲቅ ዝብል። ረሱል ዓ.ሲ.ወ.ንስኻ ካብ ሐዊ ነጻ ኢኻ ኢልዎ። ንሱ ድሕሪ 2 ዓመትን ቁሩብ ኣዋርሕን ድሕሪ ረሱል ተወሊዱ። አቡበክር ቀጠን ጽምእ ዝበለ ጸዕዳ ሕብሩ ነበረ። አቡኡ ኣብ ጊዜ ፈትሕ ኣስለሙ ኣዲኡ ግን ኣቀዲማ ኣስለማ ። አቡበክር 4 ኣንስቲ ነይረኖኦ። ከምኡውን ኣቆልዑት 3 ኣወዳት 3 ኣዋልድ ነይሮሞ። ሕጂ ውን ረሱል ዓ.ሲ.ወ.አልሱዲቅ ዝብል መጻውዒ ሃቦ። ንሱ ድማ ብናይ ኢስራኢ ወኣልሚዕራጅ ንረሱል ሐሳዊ ኢሎሞ ሙሽሪኪን ገለ ካብ እቶም ኣስላም ውን ተጠራጢሮም ገለኦም ውን ኪሒዶም (እርተዱ)። እቲ ሐደ ዝኣመኖ ካብ ኣስበኡት አቡበክር እዩ። አቡበክር ቅድሚ ምስልምና ምቕባሉ መስተ ኣይሰተየ ወላ ንጣኦት ኣይኣመነን። ሐደ ጊዜ ሐቲቶሞ ንምንታይ ዘይትሰትይ በልዎ "ንሱ ከኣ ኣሰትሩ ዕርዲ ወኣሕፊዙ ምሩእቲ" በሎም።

ሐደ ጊዜ ኣቦይ ናብቶም ኣሰናም ወሲዱኒ ኣብኡ ገዲፉኒ ከይዱ ኣብ ቁሬሽ ደቆም ብናእሽቶኦም እምነት ክኣምኑ ናብ እቶም ጣኦት ይወስድዎም ነበሩ። "አቦይ'ውን ኣብኡ ገዲፉኒ ከደ ኣብቲ ጊዜቲ ጎቢዘ ነይረ። ነቶም ጣኦት፡ ጠምየ ኣለኹ ኣብልዑኒ ዓሪቀ ኣለኹ ክደኑኒ ብዙሕ ሕቶታት ይሓቶም ከምዘይምልሱለይ ይፈልጥ እዩ። ዓቢ እምኒ ኣምጺ ኤ ሐማሺሽዮም ከይደ"። በለ ኣቡበክር።

አቡበክር እቲ ሐቀኛ ዲን ይደሊ ነይሩ። ዘይድ ቢን ዓምር ቢን ነውፊል ዝባሃል ቅድሚ ቢዕሳ (እስልምና ቅድሚ ምምጻኡ) ናይ ረሱል ኣብ ተውሒድ ዝኣምን ነበረ። አቡበክር ድማ ነዚን ን ኡመያ ቢን ሰምት ይሰምዖም ነይሩ። ሐቀኛ ዲን ንክደሊ ይገይሽ ነበረ ።

ሐደ ግዜ ኣቡበክር ሩእያ ይርእይ፡ ኣብቲ ዝገሾ ንቡሔራ ኣልራህብ ረኺብዎ፡ ቡሔይራ ትፈልጥዎ ኢኹም ን አቡጣልብ ብዛዕባ ረሱል ዝነገሮ። አቡበክር እቲ ሩእያ ኩሉ ነገርዎ ቡሔይራ ከኣ ካበይ ኢኻ፡ ካበይ መጺኻ ኢሉ ብዙሕ ሕቶ ኣቅራብሎ። ንሱ ውን ካብ መካ ካብ ቁሬሽ ነጋዳይ ምጻኑ ሐበሮ። እንተ ሐቂ ኮይኑ ሩእያኻ ነቢ ክዝህር እዩ ካብ ህዝብኩም ኢልዎ ቡሔራ ። ንስኻ ኣብ ሐያቱ ወዚር ናቱ ክትከውን ኢኻ። ብድሕሪኡ ከኣ ኸለፋ ናቱ ኢኻ በሎ። አቡበክር ንሐደ ኣይነገረን እዚ ራህብ ዝበሎ ብጀካ ድሕሪ ኸለፋ ምስኮነ። እስልምና ናይ አቡበክር ዳዕዋ ናይ ረሱል ዓ.ሲ.ወ.ምስ ሰምዔ ከይተጠራጠረ ብምሉእ ልቡ

ኣሚኑ ናብ ረሱል ሲ.ዓ.ወ.መጺኡ ረሱል ውን ብታሕንስ ተቀቢልዎ ይብሉ ንረሱል ከምዚ ተሐግዊሱ ሪኢናዮ ኣይንፈልጥን። አቡበክር ንረሱል ዓ.ሲ.ወ.ዓርኩ ቅድሚ እስልምና ኣብ እስልምና ውን ዓርኩ ። ካብ እዛ ሰዓት እዚኣ ከይዱ ንዙቤር ኢብን ዓዋም ዳዕዋ ይገብረሉ ንሱ ውን ተቐቢልዎ ሒዝዎ ናብ ረሱል ከደ ብድሕሪኡውን ንዑስማን ኢብን ዓፋን.ንጠልሐ ቢን ዑብይዱላህ.ንሳዓድ ቢን ኣቢ.ወ.ቃስ.ንዑስማን ቢን ኣቢ መዝዑም.ኣቢ ዑብይዳ ቢን ጀራሕ.ዓብዱራሕማን ቢን ያውፍ ንዞም ዝተጠቅሱን ካልኦት ውን ኣብ ኢዱ ኣመስሊሞም። ናይዞም ኩሎም ኣብሚዛን ኣቡበክር እሞ ካኣ ኩሎም ሙብሽሪን ቢልጀና። አቡበክር ንረሱል ተሐጋጋዚ ብገንዘቡ.ዓርኩ ቅድምን ድሕርን እስልምና ካላኣዩ ናብ ሂጅራን ኣብ በዓትን(ቃር) ኣብ ኩሉ ቀዘዋትውን ምስኡ ክሳብ ዝመውት መማኸርቱ። ንረሱል ኢልዎ ፍቀደለይ ክኸጥብ፡ ናብ ምስልምና ንምጽዋዕ መደረ ክገብር፡ ረሱል ውን ኣፍቓዱሉ፡ ምስኸጠበ ቁሬሽ ተኣኪቦም ሃሪሞሞ። ክሳብ ኩሉ ነብሱ ደም ንደም ዝኸውን ዳሕራይ እቶም ቀቢልኡ መጺኦም ኣገላጊሎሞ። ቁሬሽ ሞይቱ ኢሎም ገዲፎሞ፡ ተሰኪሞም ናብ ኣዲኡ ኡምልኹር ወሲዶሞ እቶም ቀቢልኡ ይብሉ አቡበክር እንተሞይቱ ሕነ ክንፈዲ ኢና። ኣዲኡ ምልኦቲ መዓልቲ ኣብ ርእሲኡ ኮይና ክትበኪ ከይተሰኔ ውዲሉ። ድሕሪ ነዊሕ ዓይኑ ከፊቱ ኣዲኡ ትብሎ ከመይ ኣለኻ ንሱ ከኣ ረሱል ከመይ ኣሎ እንታይ ገይሮሞ ንረሱል ንገርኒ ኢላቶ። ኣንታ ወደይ ብላዕ ንእሽተይ ነብስኻ ሐይሊ ክረክብ በለቶ ኣብዚ ግዜ ዚ ኣየሰለመትን እያ ዘላ ። ኣነ እንታይ ፈሊጠ ኪዲ ናብ ኡም ጀሚል ትንገርኪ ። እዛ ኡም ጀሚል ብሕቡእ እያ ኣስለማ ኣዲኡ መጺኣታ ከመይ ኣሎ ረሱል ይብለኪ ኣሎ ኣቡበክር እንተበለታ ኣይፈልጥን መን ኣቡበክር መን ሙሐመድ ኢላ ኣብያታ ። በለ ንዕናይ ናብ ወደይ ኢላ ተታሐሒዘን መጺኤን ናብ ኣቡበክር ኢልዎ ያኡም ጀሚል ንገርኒ ብረሱል ኢልዎ ኣዲኻ ኣላ ምሳና ኢላቶ። ግደፍያ ኣደይ ከመይ ኣሎ ረሱል ። ጽቡቅ ኣሎ ኢላ መሊሳትሉ ኣዲኡ ድማ ሕጂ በል ብላዕ እንተበለቶ ወላሂ ዘይበልዕ ንረሱል ከይራኣኹ በለቶ። ክትመውት ኢኻ ላእ ተስከማኒ ኢሉ ዳሕራይ ተሰኪመን ምስ ኡም ጀሚል ብለይቲ ናብ ረሱል ወሲደናኦ። ንረሱል ምስረኣየ ናብኡ ወዲቁ ይስዕዎ፡ ንረሱል ኣብ ርእሱ ኣብ ኢዱ እንዳብኸየ ከመይ ኣለኻ ያረሱለላህ፡ ንስኻ ያኣባበክር ኣነስ ደሐን እዩ፡ ብጀኻ እዞም ፍስቂን ዝገበሩኒ ኣብገጸይ ኩሎም ሰሐባ ንዖኦም ሪኣም ይባኸዩ ። አቡበክር ይብሎ ንረሱል እዚኣ ኣደይ እያ ዱዓ ግበረላ ያረሱለላህ ንከተመስልም፡ ረሱል ኢዱ ኣልዲሉ ዱዓ

ክገብረላ ንሳውን ኣሽሃድዋኣንላኢላሃ ኢላላህ ወእና ሙሐመድን ረሱለልህ ኢላ ።

ኣብ ጊዜ ሰይድና ዓሊ ኸለፋ ከሎ ይሓትት መን ተባዕ ሰብ ነይሩ ንሰኻ ያዓሊ ኢሎም ኣይኮንኩን። ኣቡብክር ኢዩ ኢሉ መሊሱሎም።ሐደ ግዜ ዐቅባ ዝባሃል ንረሱል ክሃርሞ ሓኒቅዎ ዝኸእሎ ተሳኢኑ ብጀካ ኣቡብክር እንዳገሃዩ መጺኡ ደፊኡዎ እንታይ ገይሩኩም ክትቀትልዎ። ናተይ ረቢ ኣላህ ስለ ዝብለ ድዩ።ዓሊ ሕጂ ውን ሓቲቱ መን ኣየናይ እዩ ኹር ካብ ሙእሚን ኣልፍርዖን ወላ ኣቡብክር እንዳ ቦኸዩ ኣቡብክር በሎም።ኣስሓብ ኣርሱል ክእዘዩ ይርእይ በቲ ቢላል ኣብ በረኻ መካ በቲ ብርቱዕ ጸሐይ ኣብ ኣፍልቡ ዓቢ እምኒ ጸቂጦም ኣሓዱን ኣሓድ እንዳበለ ኡመያ ኢብን ኸለፍ ክዕዘቦ ምስረኣዩ እዚ ኸገዝኣልካ በሎ።

እንታይ ኢልካዮ እዚ ኣፍሺሉኒ እዩ ይብሎ ደሐን ክገዝኦ እዩ ብክንድይ ኢኻ ትህበኒ ምስበሎ ብክቡር ዋጋ ኣዘዙ። ዋግኡ ከፊሉ ድማ ካብ ባርነት ነጻ ኢልዎ ንረቢ ክብል ከምኡ ውን ብዙሓት ይዕዘቡ ኡም ዐብይድ፣ዓምር ቢንስህር ንሰይድ ናቱ ክንድይ ትጠልብ ገንዘብ ኢሉ ከፊሉ ንወጅሂ ኣላህ ነጻ ይብሎም ነበረ።ኩሎም ዱዓፍእ መሳኪን የዕትቆም ነበረ።ኣቡብክር ቦኸዩ ነይሩ ክቀርእ ይኹን ክሰግድ ብብክያት ኣይሰማዕን ነይሩ።ሐደ ግዜ ቁረሽ ኣትዒቦም ክሰግድ ቅያም ኣሌል(ኣብ ለይቲ ዝሰገድ ሰላት) ክዓብድ ንረቢ ኣብዮም ኣጸቢቦሙሉ ክሃጅር(ክሰደድ) ወሲኑ ንሓበሻ እንዳሃጀረ ከሎሐደ ሰበኣይ ይረኽቦ ኢብን ደቂና ዝተባህለ ሓቲትዎ

ናበይ ኢኻ ያኣባብክር፡ ኣነ ክሃጅር ኢልዎ ክትሃጅር ኢሉ ሰንቢዱ ከማኻ ዝመስል ካብ ዓዲ ክወጽእ፡ ንዓ ኢሉ ንመካ ሒዝዎ ከደ ነዞም ሳዳት ቁረሽ ኣኪቡ ኣቡብክር ኣብትሕቲ ጽላለይ እዩ ሐደ ከይትንክፎ ኢሉ ተሃረቦ ኣቡብክር ንተሸገረ ይሕግዝ ተቀባል ጋሻ ንኩሉ ይበጽሕ ዝሞተ ይቀብር ንዝሓመመ ይበጽሕ፡ በሉ ሐደ ከዩሸግሮ ኢሉ። ኣቡብክር ከምቀደሙ ኣብ ደገ ወጺኡ ክሰግድ ጀሚሩ ።ኣቡብክር ክሰግድ ክጅምርን ክበክን ሓንቲ ይኸውን፡ ኩሉ ሰብ ይእከብ ቁርኣት ክሰምዕ ከምኡውን ብኸያቱ ።ቁሬሽ ተኣኪቦም ናብ እቲ ኢብን ደቂና ከይዶም ኢሎም እዚ ውሕሰነት ዝገበርካሉ ረቢሹና ኣብ ገዝኡ ኮይኑ ክሰግድ ኣዝዘልና ኢሎም።ንሱ ውን ንኣቡብክር ተሃረቦ ሕራይ ኢሉ ተቀበሎ። ንኣርባዕተ መዓልቲ ዝኸውን ኣብ ገዝኡ ምስሰገደ ኣይካኣለን ንሱብ ዳዕዋ ክገብር ኣለኒ ኢሉ ንክሰግድ ንደገ ወጸ።ቁሬሽ ውን ከምኣመሎም ንኢብን ደቂና ከይዶም ነገርዎ ንሱውን ንኣቡብክር ንምንታይ ወጺኻ በሎ ኣቡብክርውን ውሕሰነትካ ተቀበለኒ በሎ ኣብ ወሕሰነት መን ደኣ ኣለኻ በሎ ኣቡብክር ድማ ኣብ ውሕሰነት ረቢ ክብል መለሰ።

ሓበሬታ - ሓበሬታ - ሓበሬታ -

ክቡራት ኣሕዋትን ኣሓትን

ሰላምን ርህራሄን ናይ ኣላህ ይዕሰልኩም እናበልና ብ ማእ.ም ዝተኻየደ ሙእተመር ፋልዳ 2007 ንዝተፈላለዩ ንጥፊታት ዘንጸባርቅ ኣብ 2 ሰደ (cd) ተሓቲሙ ወጽዮ ከምዘሎ ክንሕብረኩም ደስ ይብለና።

ናይ ሰላት አገባብ

ትርጉም: ሳልሕ ስዒድ

የማናይ ጉምቦ ኢ.ዱ. ኣብ ልዕሊ ጸጋማይ ኢ.ዱ ብምግባር ኣብ ደረቱ የንብር።

ኣብ ቁጽሪ 3 ን 4 ዘሎ ስኢሊ ተመልከት

ኣልሓምዱ ሊላሂ ዋሕደሁ ወሰላቱ ወሰላሙ ዓላ ዓብዲሂ ወረሱሊሂ ሙሓመድ ወኣሊሂ ወሳሕቢሂ፡-

እምበኣር ንኹሉ ኣሰላማይን ኣሰላመይቲን ንአገባብ ኣሰጋግዳ ናይ ነቢይ ሙሓመድ ዝገልጽ ብሕጽር ዝበለ ቃላት ከቅርብ እፊቱ፡እዚ ምግባሪይ ካእ ምእንቲ ነዚ ጽሑፍ ዘንበበ ንነቢይ ንምክታል ጸዕሪ ክገብር ኢሊ'የ። ምክኒያቱ ነቢይ ሙሓመድ ሰላላሁ ዓለይሂ ወሰለም ((ከምታ ክሰግዳ ዝራኣኹሙኒ ጌርኩም ስገዱ)) ስለ ዝበሉ ዝርዝሩ ኻኣ ክቡር ኣንባቢ እነሆ፡

ውዱእ ብጉብእ ምፍጻም ማለት ከምቲ ኣላህ ኣብ ቁርኣን ዝኣዘዞ ጌርካ ውዱእ ብዝግባእ ምፍጻም።

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ

6.((

ከምኡ-ውን ነቢይ ሙሓመድ صلى الله عليه وسلم ከምዚ ይብሉ፡

﴿لا تقبل صلاة بغير طهور، ولا صدقة من غلور﴾

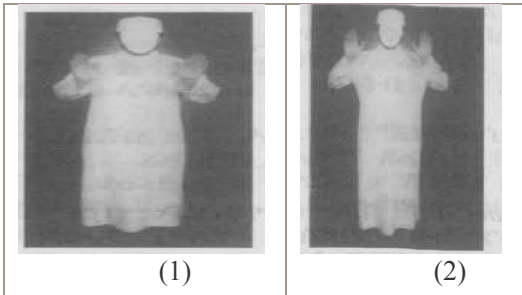
(ሰላት ብዘይ ጣሃራ ቅብልቲ ኣይኮነትን፡ ከምኡ-ውን ካብ ናይ ሰለባ ዝተሰረቐ ሰደቃ ቅቡል ኣይኮነን)

ናብ ቅብላ ገጽካ ምግባር፡- ማለት ሓደ ክሰግድ ዝደሊ ሰብ ኣብ ዝሃለወ ኣንተሃለወ ብሙሉኡ ኣካላቱ ናብ ካዕባ ገጹ ክገብር ኣለዎ ፡ ብጀካ ኣብቲ ፍሉጥ ዝኸነ ሓደ ሓደ ጉዳይ ከምቲ ኣብ መጻሕፍቲ ናይ ዑሉማእ ተዘኪሩ ዘሉ እንተዘይኮይኑ ናብ ቅብላ ገጽካ ምግባር ሓደ ካብ ቅድመ ኩነት ናይ ሰላት እዩ።

ናብ ቅብላ ገጽ ብሙኻን ነታ ክሰግዳ ተበጊሱላ ዘሎ ሰላት ፈርዲ ትኹን ሱና ብልቡ ኒያ ይገብር፡ ኒያ ብቃሉ ኣየድምጹን ኣዩ፡ ብቃልካ ምድማጽ ሽርዓዊ ኣይኮነን። ምክንያቱ ነቢይ ሙሓመድ صلى الله عليه وسلم ከምኡ-ውን ሰላባ ብቃሎም ኣየድምጹን ኣየም ኔርም። ኢማም ይኹን ንበይኑ ዝሰግድ፡ ኣብ ቅድሚኡ መጋረዲ ንክገብር ነቢይ ስለ ዝኣዘዙ ሱና ኣዩ።

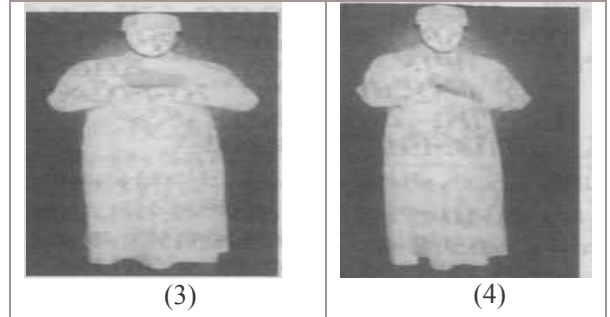
ናብቲ ኣብ ግዜ ሱጁድ ግንባር ዘንብረሉ ኣናመመተ ኸኣ ጉምቦ ኢ.ዱ ክሳብ ሞንክቦ ወይ ጥቃ እዘኑ ሓፍ ኣቢሉ ኣላሁ ኣክበር ብምባል ተክቢረት ኣል ኢሕራም ይገብር ።

ኣብ ቁጽሪ 1 ን 2 ዘሎ ስኢሊ ተመልከት

(1)

(2)

(3)

(4)

ናይዚ መርትዖ ኻኣ ካብ ዋኢል ቢን ሓጀር ከምኡ-ውን ካብ ቁበይሳ ኣጣኢ ካብ ኣቦኦም ዘመሓለፍዎ ኣዩ።

ኣዚ ዝስዕብ መኽፈቲ ክገብር ከኣ ሱና ኣዩ። ንሱ ኸኣ

اللهم باعد بيني وبين خطاياي كما باعدت بين المشرق والمغرب، اللهم نقني من خطاياي كما ينقى الثوب الأبيض من الدنس، اللهم اغسل خطاياي بالماء والثلج والبرد

<< ኣላሁማ ባዒድ በይኒ ወበይና ኸጣያያ ከማ ባዓድታ በይኒል መሽሪቅ ወልመቅሪብ ኣላሁማ ነቁኒ ሚን ኸጣያያ ከማ ዩነቃ ኣሰወቡ ኣል ኣብዮድ ሚን ኣደነሱ፡ ኣላሁማ ኢቕሱልኒ ሚን ኸጣያያ ቢልማኢ ወሰልጂ ወልበረድ >>

ካልኣ መኽፈቲውን ኣንተደልዩ፣

﴿صبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالى جدك

ولاإله غيرك﴾

<< ሱብሓን -ከላሁማ ወቢ ሓምዲካ ወተባረካ ኢስሙካ ወታዓላ ጀዱካ ወላኢላሃ ቐይሩካ>>

ይብል፡ ምክንያቱ ኣዚ መኽፈቲ ነቢይ صلى الله عليه وسلم ከምዝበልዎ ተረጋጊጹ ኣዩ።

ብጀካ ኣዚ መኽፈቲ ብኻልኣ ካብ ነቢይ صلى الله عليه وسلم ዝተረጋገጸ ኣንተበለ ጸገም የብሉን። ኣቲ ዝበለጸ ንነቢይ ሙሉእ ምክታል ንክኸነልካ ሓንሳብ በዚ ሓንሳብ ቦቲ እንተበልካ ኣዩ።

ብድሕሪዚ ኣዑዙቢላህ ሚነሸይጣኒ ረጂም ቢስሚላሂ ራሕማኒ ራሕም ይብል፡ ክምኡ-ውን ሱረት ኣልፋቲሓ ይቀርእ፡ ምክንያቱ ነቢይ ሙሓመድ صلى الله عليه وسلم ከምዚ ዝስዕብ ስለ ዝበሉ፣

﴿لاصلاة لمن لم يقرأ بفاتحة الكتاب﴾

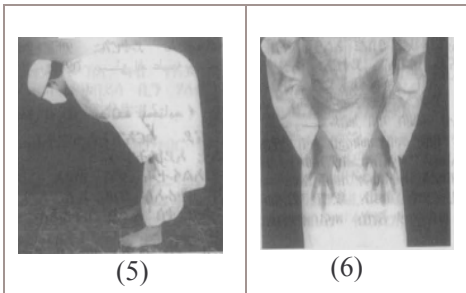
መኽፈቲ ናይ ቁርኣን(ኣልሓምዱ) ዘይቀርኣ ሰላቲ ቅብልቲ ኣይኮነትን ።

ሱረት ኣልፋቲሓ ምስ ወደኦ ኣብ ግዜ ዓዉ ኢልካ ዝቅራኡሉ ዓው ኢሉ ኣሚን ይብል ከምኡ-ውን ኣብ ቀስ ኢልካ ዝቅራኡሉ ቀስ ኢሉ ኣሚን ይብል።

ብድሕሪዚ ካብ ቁርኣን ዝሓፈዞ ይቀርእ፡ እቲ ዝበለጸ ኣብ ዙህሪ፡ ዓሰሪ፣ ኣልዲሻ ካብ ማእከላይ ክፍሊ ናይ ቁርኣን ይቀርእ፡ ኣብ ኣሱብሒ ዝነወሐ፡ ኣብ መቅሪብ ድማ ካብ ሓጸርቲ ሱራታት ይቀርእ፡ ከምኡ'ውን ሓደ ሓደ ግዜ ከምቲ ኣብ ሓዲስ ካብ ነብይ صلى الله عليه وسلم ተረጋጊጹ ዘሎ ኣብ መቅሪብ ካብ ነዋሕቲ ወይ ካብ ማእከላይ ይቀርእ። ከምኡ'ውን ዓሰሪ ካብ ዙህሪ ዝሓጸረት ከትከውን ዝሓሸ ኣይ።

እዚ ምስ ወደኣ ድማ ያእዳዉ ክሳብ ሞንኩቡ ወይ ጥቃ እዝኑ ሓፍ ብምባል << ኣላሁ ኣክበር >> ኢሉ ናብ ሩኩዕ ይደንን፡ ምስ ደነነ ርእሱ ምስ ሓቁኡ ሰጥ ኣቢሉ ማዕረ ማዕረ ብረኩ፡ ከምኡ'ውን ኣጸብዕቲ ኢዱ ኣፈናቲቱ ንብርኩ ይሕዝ።

ኣብ ቁጽሪ 5 ን 6 ዘሎ ስእሊ ተመልከት

⇒ ኣብ ሩኩዕ ህድእ ኢሉ፡ <<ሱብሓነ ረቢየል ዓዚም >> ነዛ ቻል ከኣ ሰለስተ ግዜ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ይደጋግማ ዝበለጸ እዩ፡ ምስኡ'ኸኣ <<ሱብሓነ ኣላሁማ ረቢየ ወቢሓምዲካ ኣላሁማ ኣቕፊርሊ >> ክብል ዝተፈትወ ኣይ።

ካብ ሩኩዕ ርእሱ ሓፍ ብምባል የእዳዉ ክሳብ መንከቡ ወይ ጥቃ እዝኑ ሓፍ የብሎም።

ኢማም ኮይኑ ወይ ንበይኑ ዝሰግድ ሰብ << ሰሚዐላሁ ሊመን ሓሚዳ >> ይብል። ደው ምስ በለ ከኣ << ረቢየ ወለከ ኣልሓምድ >> ይብል፡ ምስኡ'ውን ሓምደን ከሲረን ጠይቡን ሙባረከን ፊይሂ ሚልኡ ኣሰማዋቲ ወሚልኡ ኣል ኣርዲ ወሚልኡ ማሸእታ ሚን ሸይኢን ባዕድ >> ክውሰኽ ዝሓሸ ኣይ። ከምኡ'ውን << ኣህሉ ሰናኢ ወልመጅድ ኣሓቁ ማቃሉልዓብዱ ወኩሉና ለካ ዓብድ፡ ኣላሁማ ላማኒዓ ሊማ ኣዕጠይታ ወላ ሙዕጢ ሊማ መናዕታ ወላ የንፈዑ ዘልጅዱ ሚንካ ኣልጅድ >> እንተወሰኽ ዝበለጸ እዩ፡ ምኽንያቱ ነብይ

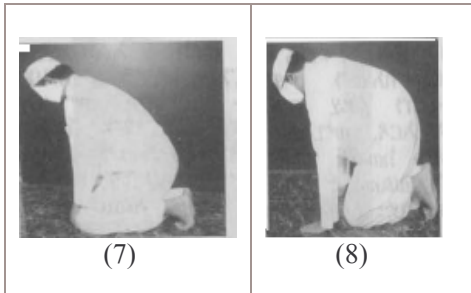
صلى الله عليه وسلم ከምኡ ይብሉ ከምዝንበሩ ኣብ ቁጽሪ ሓዲስ ተረጋጊጹ እዩ።

እንተዳኣ ንኢማም ተኸቲሉ ይሰግድ ኣሎ ግን፡ ካብ ሩኩዕ ሓፍ ክብል ከሎ << ረቢየ ወለከሓምድ >> ይብል ብድሕሪኡ ኣቲ ዝበልናዩ ይቅጽል። ከምኡ'ውን ኢማም ይኸንን ንበይኑ ዝሰግድ ዘሎ ሰብ ካብ ሩኩዕ ምስ ተመልሰ ከምቲ ቅድሚ ሩኩዕ የእዳዉ ኣብ ደረቱ ዝገበር ሕጂውን ከምኡ የእዳዉ ኣብ ደረቱ ይገብር።

እዚ ድማ ነብይ صلى الله عليه وسلم ከምዝፈጸምዎ ኣብ ናይ ሓዲስ ቢን ሓጅር ከምኡ'ውን ሳህል ቢን ሰዓድ ተረጋጊጹ እዩ። ኣላሁ ኣክበር ኢሉ ሱጁድ ይገብር።

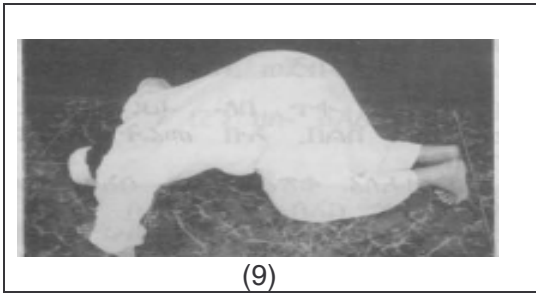
እንተ'ኸኢሉ ሱጁድ ክገብር ከሎ ቅድም ብርኩ ድሓር የእዳዉ የወርድ፡ እንተዳኣ ዘሸግሮ ኮይኑ ኢዱ ቅድሚ ብርኩ የቀድሞ።

ኣብ ቁጽሪ 7 ን 8 ዘሎ ስእሊ ተመልከት

ኣብ ሱጁድ ከኣ ኣጸብዕቲ ኢዱ ከይፈናተተ ናብ ቂብላ ይገበር፡ ከምኡ'ውን ኣጸብዕቲ እግሩ ናብ ቂብላ ገጹ ብምትካል ብሸዉዓተ ክፍሊ ኣካላቱ ማለት ግንባርን ኣፍንጫን፡ ክልተ ጉምቦ ኢድን ኣብራኽን ብከብዲ ኣጸብዕቲ እግርን ሱጁድ ይገብር።

ኣብ ቁጽሪ 9 ዘሎ ስእሊ ተመልከት

ኣብ ሱጁድ ከኣ <<ሱብሓነ ረቢየል ኣዕላ >> ይብል ነዛ ቻል ከኣ ሰለስተ ግዜ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ይደጋግማ። ከምኡ'ውን ኣብ ሱጁድ << ሱብሓነ ኣላሁማ ረቢየ ወቢሓምዲካ ኣላሁማ ኣቕፊርሊ >>

ንኸብል፡ ዝተፈትወ ቃልዩ። ከምኡ'ውን ዱዓ የብዝሕ፡ ምኽንያቱ ነብይ صلى الله عليه وسلم ከምዚ ሰለ ዝበሉ፡

<< ሓደ ባርያ ናብ ረቢ ዝቀረበ ዝኸወን ኣብ ግዜ ሱጁድ እዩ ሰለዚ ዱዓ ኣብዝሒ >>።

ዱዓ ንነፍሱ ከምኡ'ውን ነሕዋቱ ኣስላም ኣብ ፈርዲ ሰላት ይኸንን ሱና ካብ ኸር ናይ ኣዱንያን ናይ ኣኼራን ካብ ረቢ ይልምን።

ኣብ ግዜ ሱጁድ ቅልጽም ናይ ኢዱ ኣብ ጎኑ ክልግቦም የብሉን ከምኡ'ውን ሰለፋ ካብ ከብዱ፡ ዳንግኡ ካብ ሰለፋ ክፈይም ኣለዎ።

ኣብ ዝሓለፈ ቁጽሪ 9 ዘሎ ስእሊ ተመልከት

ኣብ መጻኢ ሕታም ኣልዳዕዎ ኢንሻኣላህ እቲ ካላኣይ ክፋል ብዛዕባ ናይ ሰላት ኣገባብ ከነቅርብ ኢና። በዚ ኣጋጣሚ ኻኣ ነዚ ጽሑፍ ኣብ ኮምፒዩተር ዝጻሓፉ ኣሕዋት፡ ሓውና ሳልሕ ትኩእን ሓውና ዓብደላ ዓብዱሰላም ከነመሰግኖም ንፈቱ። ጅዛኩም ኣላሁ ኸይረን።

አብ ዝሓለፈ ጽሑፍና ሰይድና ኑሕ ዓ/ ሰ ዳዕዎ ንክንብረሎም ቡዙሕ ጸዕሪ ከምዘካየደ ምስ እዚ ኩሉ ድማ ዝሰዓብዎ ኣዝዮም ውሕዳት ሰባት ከም ዝነበሩ ርኢና። ናይ ሕጂ ጽሑፍና ድማ ሰይድና ኑሕ ቦቲ ዝገበሮ ጸዕርን ተወፋይነት ስለ ዘይተሳኽዓሉ ናብ ረቡ ምረቱ ክገልጽ እንኮሎ ክንሪኡ ኢና፡

وَأَيُّ كَلِمًا دَعَوْتُهُمْ لِنَعْفِرَ لَهُمْ
ወኢኒ ኩሎማ ዳዓውትሁም ሊተቐፍሩሉም
ሓፈሻዊ ትርጉም:- (ሰይድና ኑሕ ይብል:- " አንታ ጎይታይ ንክትምሕሮም ኢሊ ዳዕዎ እንተገበርኩሎም፡

جَعَلُوا أَصَابِعُهُمْ فِي آذَانِهِمْ

ጀዓሉ አሳቢዓሆም ፊ አሃኒሂም
ሓፈሻዊ ትርጉም :-ሰይድና ኑሕ ይብል አጻብዕቶም አብ አእዛኖም ገይሮም ጻዊዕተይ ንክይሰምዑ

وَاسْتَعْثَنُوا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا

ወስተቐሸው ሲያቡም ወአሰሩ ወስተክበሩ ኢስትክባራ

ሓፈሻዊ ትርጉም:- ከምኡውን ንክይሪኡኒ ገጸም ሸፊኑብትዕቢት መንከማና ብምባል አንሕና ክንኣምነካ : ንዓኻ ዝክተሉኻ ዘለው ኩሎም ክብረት ዘይብሎም ድኻታት እዩም ባሉዎ፡፡

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا

ሱማ ኢኒ ዳዓውትሁም ጂሃራ

ሓፈሻዊ ትርጉም :-አነ ኻአ ብጋህዲ ብዘይፊርሒ ጻዊዲት ገረሎም

وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ۚ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ
ሱማ ኢኒ አዕለንቱሉም ወአሰረርቱ ለሁም ኢሰራራ
ሓፈሻዊ ትርጉም:- አነ ብጋህዲን ብሚሰጠርን ጻዊዲት ገረሎም

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا
ረቡም ኢናሁ ካና ቐፋራ
ሓፈሻዊ ትርጉም :ከምዚውን በልኩዎም ንረብኹም ቶውባ (ምሕረት) ሕተቱ ኣላሁ ዓ/ወ ኡሱ እዩ መሓራይ

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا
ሚድራራ
ሓፈሻዊ ትርጉም:- ቡርቱዕ ዝኾነ ተኸታታሊ ዝናብ ይወቅዓኩም (ይሃርመኩም)

وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيَنْبِيئِ
ወብኒይና
ሓፈሻዊ ትርጉም፡፡ንዝብን ውላድ ኣብዚሒ ክህበኩም

وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا
ጀናቲን ወዩጀዓል ለኩም ኣንሃራ

ሓፈሻዊ ትርጉም :-ጀራዲን ይገብረልኩም ማለት ብፊሪታቱ እትዓግብሉ

ወሓዚ ማይ ይገብረልኩም ከምእውን ጃራድንኩም ተስትዩልን ተልምዑልን

وَأَلْهَمْنَا الْوَيْلَ لِمَا لَمْ يَتَّخِذُوا
ማለኩም ላ ተጃና ሲላህ ወቃራ
ሓፈሻዊ ትርጉም:- ((እንታይ ኮንኩም ንረቢ እቲ ዝግበኦ ክብረትን ዕብዮትን ዘይትህብዎ ማለት ንምንታይ ሸርክ ትገብርሉ))

وَقَدْ خَلَقْنَا أَطْوَارًا
ወቀድ ኸለቀኩም አጥዋራ
ሓፈሻዊ ትርጉም:- (ኣላሁ ዓ/ወ ብብደረጃ ገይሩ ፈጥርኩም : መጀመርታ ሙድቓ ብድሕርኡ ዓለቓ ወ.ዘ.ተ ክሳብ ትወለደሉ ጊዜ፡

ከምእውን ህጻን መንእሰይ ሽማግሌ ንዝኩሉ ዘብጻሓኩም መን እዩ?

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا
አላም ተራ ከይፋ ኸለቀላሁ ሰብዓ ሰማዋቲ ጢባቓ
ሓፈሻዊ ትርጉም: አይትሪኡን ዲኹም ፣ ኣላሁ ዓ/ወ ከመይ ገይሩ ሸውዓተ ሰማያት ደራሪቡ ከም ዝፈጠሮ (ወጀዓል ቀመራ ፊሂና ኑራን ወጀዓላ ሸምሳ ሲራጃ

ሓፈሻዊ ትርጉም
ንወርሒ ብለይቲ ብርሃን ክትህብ ንጸሓይ ድማ ብመዓልቲ መብራህቲ ከም እውን ሙቅት ክትህብ ገርምን

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا
አርዲ ነባታ
ሓፈሻዊ ትርጉም:-((ኣላሁ ዓ/ወ ካብ መርዮት ወይ ሓመድ ፈጠርኩም (መጀመርያ አቡና አደም)

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا
ሱማ ዩዲድኩም ፊሃ ወዩኸራጃኩም ኢኸራጃ

ሓፈሻዊ ትርጉም :- ቢድሕሪኡ ድማ ምስ ሞትኩም ናብኦ ይመልሰኩም ኣብ የውመል ቂያማ ድማ ካብኦ የተሰኣኩም(የውጸኣኩም)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا
አርዲ ቢሳጣ

ሓፈሻዊ ትርጉም:- ኣላሁ ዓ/ወ ንዝ መርዮት እዚኦ መንጻፊ ገርልኩም

لِيَسْأَلُوكَ مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا

ሊተስሉኩ ሚንሃ ሱቡላ ፊጃጃ

ሐፊሻዊ ትርጉም፡-ምእንቲ ሰፊሕ መንገድታት ረኽብኩም ከም ድላይኩም ክትንቀሳቀሱ

አብቲ እዋን እቲ ሓደ ካፊር ዝኾነ ንጉስ ይገዝእ ነበረ እዋን ንኹሎም ህዝቢ ኣኪቡ ንኹሕ ከይትኸተልዎ ከይትዛረብዎ ከይትሰምዕዎ ከም እውን ጣዖት ምምላኽ ከይትገድፊዎ ኢሉ ኣዘዞም ኩሎም ህዝቢ ድማ ነቲ ንጉስ ተኸቲሎም ንሰይድና ኑሕ ከሓድዎ።

ሰይድና ኑሕ ኸኣ ከምዚ ዝስዕብ ቃል ናብ ረቡ አቅረበ፡

فَاللُّوحُ رَبَّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي **ቻላ ኑሕን ረቢ ኢኑም ዓሰውኒ**

ሐፊሻዊ ትርጉም፡-(ሰይድና ኑሕ ይብል ኦ ጎይታይ ሕዝብይ ክሕድሙኒ ኣሓሲዩሙኒ ምእዛዝ ኣብዩሙኒ

وَاتَّبِعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا **ወተበዑ መን ለም የዚድሁ ማለሁ ወወለዱሁ ኢላ ኸሳራ**

ሐፊሻዊ ትርጉም፡-እቶም ድኹማት ነቶም ሓለፊቶምን ሃብታማተሙን ጡፋኣት ተኸቲሎም እሳቶም ኸኣ ገንዘብ ይኹን ውላድ ክውስኹሎም ዘይኩእሉ ኣብ ኣድንዶ ክሳራ ኣብ ኣኸራ ድማ መቐጻዕቲ ክረኽቡ እዩም፡

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا **ወመከሩ መክረን ኩባራ**

ሐፊሻዊ ትርጉም፡-(ኣዝዩ ዓቢ ተንኮል ድማ መሃዙ እቶም ዓበይቲ ዓዲ ነቶም ኮራኩሮም ንሰይድና ኑሕ ንኸቀትልዎ አበራትዕዎም

وَقَالُوا لَا تَنْدُرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَنْدُرُنَّ وَدًا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

ወቃሉ ላተዘሩና ኣሊሃቲኩም ወላ ተዘሩና ወደን ወለ ሱዋዓን ወለየቁሳ የዑቻ ወነሰራ

ሐፊሻዊ ትርጉም ፡እቶም ዓበይቲ ዓዲ ድማ በሉ ንኣምላኽኩም (ንረብኹም) ንወደን ፡ ንሱዋዓን፡ ንየዑቕ ፡ ወነሰራ ምምላኽ ኣይትግደፉ በሉዎም

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا **ወቐድ ኣደሉ ከሲራ**

ሐፊሻዊ ትርጉም፡-ብርግጽ ንቶም ቡዙሓት ሰባት ኣጋግዩም ኣጥፊኦምን እዩም።

وَلَا تَزُدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا **ወላተዚዱ ዛሊሚና ኢላ ደላላ**

ሐፊሻዊ ትርጉም፡- ይብሉ ንዓኻን ንላዓብትኻን ኣሰውቲ ኢና ንቆጽረኩም

بَلْ نَطَّبَكُم كَاذِبِينَ **በል ነዙኩም ካዚቢን**

ሰይድና ኑሕ ዓ/ሰ ድዓ ገበረ ኦ ጎይታይ ነዎም ከሓድቲ በጀካ ጥፊኣትን ክሳራን ካልእ ኣይትሃቦም።

ሰይድና ኑሕ ዓ/ሰ 950 ዓመት ዳዕዎ ክገብር እንኩሎ ዝሰዓብዎ ኣዝዩም ውሑዳት ሰባት ነበሩ እሳቶም ኸኣ ባርዶታት ድኻታት ዱኹማት ሰባት ነበሩ። እቲ ንጉስ እዚ ምስ ረኣዩ ድማ ከምዚ ዝስዕብ ቦሎ ክንሰምዓካን ክንክተለካን እንተደኣ ደሊኻ እዚ ንብለካ ስማዕ ኢሎም ውዕል ኣተው። እዞም ምሳኻ ደለው ድኻታት ስጎካም ኣንሕና ኩቡራት ምስ እዞም ዱኹማት ድኻታት ቦታ ዘይብሎም ኣብ ሓደ ኮፊ ክንብል ኣይንኸእልን ኢና እንሕና ቦታና ካልእ እዩ በሎም

ሰይድና ኑሕ ብኣዶ ናይ ቁርኣን መለሰሎም ካብ ሱረት ሁድ

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرَاكَ إِلَّا بَشْرًا **ቻለል መለኡ ኣለዚና ከፈሩ ሚን ቀውሚሂ ማነራካ ኢላ በሸረን ሚስሉና**

ሐፊሻዊ ትርጉም ፡-እቶም ዓበይቲን ኩቡራትን ካብ ሕዝቡ ይብልዎ ንሰይድና ኑሕ እሰኻ ከማና ተራ ሰብ ኢኻ ካባና ፉልይ ዝገብረካ ነገር የለን

وَمَا تَرَاكَ أَتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا **ወማ ነራካ ኢተባዓካ ኢለለዚና ሁም ኣራዚሉና**

ሐፊሻዊ ትርጉም ፡ንሪኣካ ኣሎና እዞም ዝስዕቡኻ ዘለው ንዑቃት ሰባት ቦታ ዘይብሎም እዮም።

ብናቶም ኣተሓሳስባ(እቶም ዓበይቲ ዓዲ) ገንዘብ ዘሎዎ ክብረት ፊልጦት ኣለዎ ኣብ ቅዲሚ ረቢ ግን ከምኡ ኣይኮነን

بَادِيَ الرَّأْيِ **ባዲይ ራእይ**

ሐፊሻዊ ትርጉም፡-ከምኡውን ይብሉ ኣተሓሳስባ ዘይቡሎም ብዘይ ምሕሳብ ዝሰዓቡኻ እዮም በልዎ

وَمَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ **ወማ ነራ ለኩም ዓለይና ሚን ፊዴሊ**

ሐፊሻዊ ትርጉም፡-ከምእውን ከምዚ ንሪእኩም ዘለና ክብረት (ገንዘብ) የብልኩምን በልዎ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا وسيئات أعمالنا ، من يهده الله فلا مضل له ، ومن يضلل فلا هادي له . أما بعد ؛؛

فإن موضوع تربية الأولاد مهم جداً ، يتوقف عليه مصلحة الآباء والأبناء معاً ، بل يتوقف عليه مستقبل الأمة والمجتمع ، لذلك اهتم الإسلام والمربون وعلى رأسهم المربي الكبير محمد صلى الله عليه وسلم الذي بعثه الله معلماً ومرشداً للآباء والأبناء ، ليكفل لهم السعادة في الدنيا والآخرة .

لذلك نج القرآن الكريم الذي فيه صلاحنا وفلاحنا يذكر الله تعالى فيه قصصاً تربوية نافعة ، كقصة لقمان الحكيم وهو يوصي ولده بوصايا نافعة مهمة ، وهذا رسول الله صلى الله عليه وسلم يغرّس في نفس ابن عمه عبدالله بن عباس عقيدة التوحيد منذ الصغر ، وسيجد القارئ هذا كله ، مع غيرها من واجب الآباء نحو الأبناء ، وكذلك واجب الأبناء نحو الأبوين . والله أسأل أن ينفع بها القراء ، ويجعلها خالصة لله تعالى.

وصايا لقمان لابنه:

قال الله تعالى : {وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ } ، هذه وصايا نافعة حكاها الله تعالى عن لقمان الحكيم :-

1- يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ} إحدرك في عبادة الله ، كدعاء الأموات أو الغائبين فقد قال صلى الله عليه وسلم (الدعاء هو العبادة)

ولما نزل الله قوله تعالى : {وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ} شق ذلك على المسلمين ، وقالوا : أينا يظلم نفسه ؟ فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم : (ليس ذلك ، إنما هو الشرك ، ألم تسمعوا قول لقمان لابنه : يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ}.

2- وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَذَا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَالَهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ

ثم قرن بوصيته إياه بعبادة الله وحده البر بالوالدين لعظم حقهما ، فالأم حملت ولدها بمشقة ، والأب تكفل بالإنفاق فاستحقا من الولد الشكر لله ولوالديه .

3- وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ}

قال ابن كثير : (أي إن حرصا عليك كل الحرص أن تتابعهما على دينهما ، فلا تقبل منهما ذلك ، ولا يمنع ذلك من أن تصاحبهما في الدنيا معروفاً أي محسناً إليهما ، واتبع سبيل المؤمنين)

أقول : يؤيد هذا القول النبي صلى الله عليه وسلم (لا طاعة لأحد في معصية الله ، إنما الطاعة في المعروف)

4- يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

قال ابن كثير : (أي إن المظلمة أو الخطيئة لو كانت مثقال حبة خردل أحضرها الله تعالى يوم القيامة حيث يضع الموازين القسط ، وجزى عليها إن خيراً فخير ، وإن شراً فشر .

5- يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ أَدِّهَا بِأَرْكَانِهَا وَوَجِبَاتِهَا بِخُشُوعٍ .

6- وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ بِلُطْفٍ وَلِينٍ بَدُونَ شِدَّةٍ .

7- وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ} علم أن الأمر بالمعروف والنهي عن المنكر سيناله أذى فأمره بالصبر ، قال صلى الله عليه وسلم :

(المؤمن الذي يخالط الناس ويصبر على أذاهم ، أفضل من المؤمن الذي لا يخالط الناس ولا يصبر على أذاهم)

إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ} أي إن الصبر على أذى الناس لمن عزم الأمور .

8- وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ

قال ابن كثير : (لا تعرض بوجهك عن الناس إذا كلمتهم أو كلموك احتقاراً منك لهم ، واستكباراً عليهم ، ولكن أن جانبك وأبسط وجهك اليهم) قال النبي صلى الله عليه وسلم (تبسمك في وجه أخيك لك صدقة) .

9 - وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا} أي خيلاء متكبراً أجباراً عنيداً ، لا تفعل ذلك يبغضك الله ، ولهذا قال {إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ} أي مختال معجب في نفسه ، فخور على غيره .

10-وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ} أي أمش مشياً مقتصداً ، ليس بالبطئ المتشط ، ولا بالسريع المفرط ، عدلاً وسطاً بين بين .

11-وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ} أي لا تبالغ في الكلام ، ولا ترفع صوتك فيما لا فائدة فيه ، ولهذا قال {إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ} قال مجاهد : (إن أقبح الأصوات لصوت الحمير . أي غاية من رفع صوته أنه يشبه بالحمير في علوه ورفعه ، ومع هذا هو بغيض إلى الله ، وهذا التشبيه بالحمير يقتضي تحريمه وذمه غاية الذم لأن النبي صلى الله عليه وسلم قال :-

(أ- ليس لنا مثل السوء ، العاند في هيبته كالكلب يعود في قينه)

ب- إذا سمعتم أصوات الديكة ، فسلوا الله من فضله ، فإنها رأيت ملكاً ، وإذا سمعتم نهيق الحمار فتعوزوا بالله من الشيطان ، فإنها رأيت شيطاناً)

من هداية الآيات:

1-مشروعية وصية الوالد لابنه بما ينفعه في الدنيا والآخرة .

2-البدء بالتوحيد والتحذير من الشرك لأنه ظلم يحبط الأعمال .

3 -وجوب الشكر لله ، وللوالدين ، ووجوب برهما ووصلتهما .

4- وجوب طاعة الوالدين في غير معصية الله ، لقول الرسول صلى الله عليه وسلم (لا طاعة لأحد في معصية الله إنما الطاعة في المعروف) .

5- وجوب اتباع سبيل المؤمنين الموحدين ، وتحريم اتباع المبتدعين .

6 - مراقبة الله تعالى في السر والعلن ، وعدم الاستخفاف بالحسنة والسيئة مهما قلت أو صغرت .

7-وجوب إقام الصلاة بأركانها وواجباتها والاطمئنان فيها .

8- وجوب الأمر بالمعروف والنهي عن المنكر عن علم ، ولطف حسب استطاعته .

قال الرسول صلى الله عليه وسلم : (من رأى منكم منكراً فليغيره بيده ، فإن لم يستطع فبلسانه ، فإن لم يستطع فبقلبه ، وذلك أضعف الإيمان)

9- الصبر على ما يلحق الأمر والنهي من أذى ، وأنه من عزم الأمور .

10 - تحريم التكبر والاختيال في المشي .

11- الاعتدال في المشي مطلوب ، فلا يسرع ولا يبطن .

12-عدم رفع الصوت زيادة على الحاجة ، لأنه من عادة الحمير .

Gis ♦ P.O.Box 10 13 44 ♦ Wuppertal

Geduld

Es war einmal ein Junge, der einen schlechten Charakter hatte. Sein Vater gab ihm einen Sack voll Nägel und sagte ihm, er müsse jedes mal, wenn er die Geduld mit jemanden verliere, einen Nagel in den Gartenzaun schlagen.

Am ersten Tag schlug der Junge 37 Nägel in den Gartenzaun. In den folgenden Wochen lernte er, sich zu beherrschen. Die Anzahl Nägel im Gartenzaun wurde immer weniger. Er hatte herausgefunden, dass Nägel zu schlagen mühsamer ist als sich zu beherrschen.

Endlich kam der Tag an dem der Junge keinen Nagel mehr schlagen musste. Also ging er zum Vater und sagte ihm das. Der Vater sagte ihm also, er solle jeden Tag einen Nagel aus dem Gartenzaun herausreißen, wenn er sich beherrscht. Endlich konnte der Junge dem Vater sagen, dass er alle Nägel aus dem Gartenzaun herausgezogen hatte. Der Vater brachte den Jungen vor den Gartenzaun und sagte ihm: "Mein Sohn, du hast dich gut benommen, doch schau dir den Gartenzaun an. Er ist voller Löcher. Der Gartenzaun wird nie mehr so sein wie früher."

Wenn du mit jemandem streitest und du sagst ihm was Böses, dann lässt du ihm eine Wunde wie diese hier. Du kannst ein Messer in einen Menschen stecken, und du kannst es nachher herausnehmen, die Wunde bleibt. Es macht nichts aus wievielmals du dich entschuldigst, die Wunde wird bleiben. Eine verbale Wunde, ist gleich schmerzhaft wie eine körperliche Wunde.

Die Freunde sind rare Juwelen, sie bringen dich zum Lachen und sie geben dir Mut. Sie sind bereit dir zuzuhören, wenn du sie brauchst, sie unterstützen dich und sie öffnen ihr Herz."

(Autor unbekannt)

Allâhs Gesandter (s) hat gesagt:

"Wer sich (ernsthaft) um Geduld bemüht, dem gibt Allâh Geduld, und niemandem wird Besseres und Umfassenderes gewährt als Geduld." (Bukhârî und Muslim)

Quelle: <http://www.mjd-net.de>

إِنَّمَا يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (10)

Wahrlich, den Geduldigen wird ein unbegrenzter Lohn gewährt.

(Az-Zumar, 10)

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (43)

Wer geduldig ist und vergibt: so ist dies gewiss (ein Zeichen) von fester Entschlossenheit.

(Ash-Shura, 43)